

SKOVSGÅRD- MODELLEN

Købmandsgården, Skovsgård Hotel og Råd & Dåd er arbejds-, bo- og fritidstilbud for mennesker som ikke kan klare kravene på det traditionelle arbejdsmarked – eller mennesker som har behov for støtte for at få deres hverdag til at fungere.

De tre virksomheder som udgør til sammen Skovsgård-modellen er tre separate enheder – økonomisk, juridisk, organisatorisk – men med fælles baggrund og en stor grad af samarbejde i det daglige arbejde. De tre virksomheder har hjemme i lokalområdet Skovsgård, Torslev og Attrup – midt i Jammerbugt Kommune i Nordjylland.

DE GRUNDLÆGGENDE VÆRDIER

Skovsgård-modellen er primært baseret på de erfaringer som man gjorde sig på Købmandsgården i opstartsårene i 80'erne – også kendt som P.H.I.L.- tankerne. Med udgangspunkt heri er hensigten med Skovsgård-modellen at etablere lokal beskæftigelse som:

1. giver muligheder for at udvikle ressourcer hos udviklingshæmmede og andre udsatte grupper
2. tilbyder nyttige produkter og serviceydelser som retter sig mod behov i lokalsamfundet
3. udviser handicapbegrebet, så man bliver set på som den person man er, og ikke blot som "handicappet"

- P:** står for produktion. Som alternativ til bl.a. beskyttede værksteder tilbydes meningsfuld beskæftigelse.
- H:** står for handicap. Ønsket er at udviske skellet mellem forskellige handicapgrupper og bygge bro mellem handicappede og "normalbefolkningen".
- I:** står for integration eller inklusion. Ved at påtage sig nyttige opgaver er hensigten, at de ansatte på særlige vilkår/beboere anerkendes som personer med ressourcer.
- L:** står for lokalsamfund, og det at man via ovenstående er medvirkende til at bevare "liv" i lokalsamfundet.

HELHEDSTANKEN OG DEN LOKALE FORANKRING

Arbejdet er omdrejningspunktet for de mennesker som er tilknyttet virksomhederne i Skovsgård-modellen. Man flytter til Skovsgård, fordi man har lyst til at arbejde på Skovsgård Hotel, Råd & Dåd eller i Købmandsgården. Arbejdet er omdrejningspunktet og bostederne støtter op omkring den enkelte i forhold til, hvad der er behov for af støtte.

En af de grundlæggende tanker er, at når man bor og lever sit liv i Skovsgårdområdet – både privat og arbejdsmæssigt så bliver man også set på som et helt menneske og man bliver set på som en person, der bidrager til lokalsamfundet – både arbejdsmæssigt og i fritiden.

Man arbejder på én af de tre virksomheder og bliver mødt som tjeneren, køkkenarbejderen, gartnerarbejderen, den der gør rent på hotellet eller rydder sne i byen. Man bliver også mødt i den lokale Brugsen når man handler sammen med andre borgere i Skovsgård. Man bliver også set når man hjælper til ved julearrangementer, den årlige byfest, hænger plakater op – eller hjælper til med flagalléen i byen.

Helhedstanken, det at man lever sit liv i samme lokalsamfund samt den lokale forankring, er centrale værdier for Skovsgård-modellen.

AT FÅ EN NY CHANCE

Udover de synlige opgaver som virksomhederne i Skovsgård-modellen tager sig af (hoteldrift, grøntsagsproduktion, mindre service- og håndsværksopgaver), så er der en anden vigtig, men knap så synlig arbejdsopgave, nemlig at give nogle af de svageste i lokalsamfundet mulighed for afklaring.

Driften af de virksomheder som udgør Skovsgård-modellen, er baseret på indtægter fra produktion, samt de ydelser man sælger til kommunen.

KORT OM DE ENKELTE VIRKSOMHEDER

STIFTELSEN KØBMANDSGÅRDEN

Stiftelsen Købmandsgårdens bo-, arbejds- og fritidstilbud henvender sig i dag til voksne personer i alle aldre med varigt nedsat psykisk funktionsevne, altså folk som er psykisk udviklingshæmmede, samt tilgrænsende grupper. De beboere/ansatte på særlige vilkår, der bor i bofællesskaberne, har generelt set behov for støtte og vejledning for at kunne opretholde en hverdag. Eksempelvis økonomisk vejledning, hjælp til indkøb, hjælp på deres værelser, gode råd om personlig hygiejne, påklædning, kost osv. Beboerne kan bo hele deres liv i det enkelte bofællesskab.

Stiftelsen Købmandsgårdens dagsbeskæftigelse består af fire forskellige SEL § 103 arbejdshold:

- Forsyningsholdet står bl.a. for kaffe og frokost på alle arbejdsdage. Ofte med udgangspunkt i de fødevarer som grønt hold dyrker
- Grønt hold dyrker grøntsager, holder høns og får til eget forbrug. Herudover serviceopgaver i lokalbefolkningen – græsklipning, snerydning mv.
- Håndværksholdet udfører mindre håndværksmæssige opgaver – både på egne bygninger samt hos lokale borgere og for lokale erhvervsdrivende
- Camping-hold. Stiftelsen Købmandsgårdens ansatte på almindelige vilkår og særlige vilkår, varetager driften af Attrup Camping på almindelige markedsbetingelser. Udover den daglige drift af selve campingpladsen med gøremål som rengøring, græsslåning, reception og diverse andre serviceopgaver, driver campingpladsen også en lille købmandsbutik til gavn for både turister og beboere i lokalsamfundet. Desuden bliver campingpladsen brugt til forskellige aktiviteter i borgerforeningens regi

Derudover har Købmandsgården flere kreative tilbud, bl.a. teater, musik og keramik, og man kan deltage i forskellige idrætstilbud i handicap-regi. Flere af beboerne har også stor glæde af at deltage på den lokale aftenskole.

SKOVSGÅRD HOTEL

Skovsgård Hotel lægger hus til mange forskellige aktiviteter. Både almindelige hotelopgaver, men samtidig bruges hotellet også som medborgerhus. Eksempler på aktiviteter:

- Hverdagsspising i hotellets restaurant
- Mad ud af huset
- Selskaber
- Overnatning
- Koncerter
- Debataftræk, modeshow, vinsmagning mv.
- Kurser
- Lokale foreninger bruger lokalerne til møder og arrangementer
- IT-værksted
- Kunstforening

RÅD & DÅD

Råd & Dåd tilbyder dagsbeskæftigelse på fem forskellige hold:

- Gartnerholdet
- Håndværks- og serviceholdet
- Butik- og genbrugsholdet
- Metalværkstedet
- Det kreative værksted

Produktionen af økologiske grøntsager sælges til private folk som har abonnement på Råd & Dåds grøntsagskasser. Der er i øjeblikket cirka 40 faste kunder som aftager grøntsagskasser. Derudover afsættes grøntsager til nordjyske hoteller og restauranter, bl.a. Lindholm Høje og Skovsgård Hotel.

Råd & Dåds service- og håndværkshold tager sig bl.a. af mindre praktiske opgaver såsom træfældning, maling af huse og nedbrydning.

Genbrugsdelen er vigtig for Råd & Dåd. Som noget nyt er der i dag etableret en støtteforening, så det fremover ikke er Råd & Dåd som står for genbrugsdelen, men derimod en forening som lejer sig ind i Råd & Dåds lokaler.

Metalværkstedet er et åbent værksted, hvor folk kan komme, hvis de ikke selv har faciliteter til det, eller ikke kan finde ud af det. Der kommer bl.a. en del unge mennesker med scootere.

Det kreative værksted er et produktionsværksted som sælger deres produkter i butikken.

Skovsgård hotel og Råd & Dåd har fælles botilbud i form af Bo-fællesskabet Poststrædet 2. Der lægges stor vægt på sammenhængen mellem arbejde og fritid, da det er afgørende for den enkeltes livskvalitet.

STU

Skovsgård/Attrup STU udbydes i et samarbejde mellem Skovsgård Hotel, Råd & Dåd og Købmandsgården.

STU står for den Særlig Tilrettelagte Ungdomsuddannelse som blev vedtaget i Folketinget i 2007 og hjemmehørende i Undervisningsministeriet. STU er et 3-årigt uddannelsesstilbud til unge mellem 16 og 25 år, der ikke har mulighed for at gennemføre anden ungdoms- eller voksenuddannelse.

Formålet med uddannelsen er at de unge mennesker opnår personlige, sociale og faglige kompetencer, der hjælper dem til at få en hverdag med så høj grad af selvstændighed som muligt, og som kan bygge bro til videre uddannelse og beskæftigelse.

Idéen med at etablere et sådant tilbud i Skovsgård/ Attrup udsprang af, at der er en gruppe af unge mennesker, også i vores nærmiljø, der falder ud af det etablerede uddannelsessystem.

I STU-regi er der plads til 14 elever, og de kan vælge at benytte botilbud, hvis de ikke bor hos familie eller andre steder.

VIGTIGE DATOER

- 1983 Den selvejende institution "Købmandsgården" stiftes som et socialpædagogisk kollektiv med plads til fire udviklingshæmmede beboere
- 1987 P.H.I.L. tankerne udvikles
- 1992 Skovsgård Hotel købes af ca. 75 borgere fra området og genåbnes som hotel og spillested med arbejdspladser på særlige vilkår
- 1994 Råd & Dåd stiftes
- 2007 Købmandsgården nomineres til Erhvervslivets Netværkspris
- 2008 Skovsgård Hotel får Erhvervslivets Netværkspris
- 2010 STU Skovsgård/Attrup oprettes
- 2010 Råd & Dåd får Dansk Handicap Forbunds Arbejdsmarkedspris
- 2012 Råd & Dåd, Skovsgård Hotel og Købmandsgården får FDB's Social Økonomiske Årspris
- 2013 Råd & Dåd udnævnes som deltager i det sociale vækst program under Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold sammen med fem andre, udvalgte, danske socialøkonomiske virksomheder

SKOVSGÅRD -MODELLEN

Grafisk oversigt

P.H.I.L.

KØBMANDSGÅRDEN STIFTELSE

Prinsensgade 14, Skovsgård, 9460 Brovst
Bestyrelse med 6 medlemmer

TILKNYTTETE BOFÆLLESSKABER:

- KØBMANDSGÅRDEN (plads til syv beboere)
- POSTSTRÆDET 16 (plads til fire beboere)
- POSTSTRÆDET 12 (plads til fire beboere)
- NORDVANGSVEJ 11 (plads til fire beboere)

LOKALITETER TIL DAGSBESKÆFTIGELSE:

- Den gamle tømmerhandel, Skovsgård
- Chenillefabrikken, Skovsgård
- Poststrædet 16
- Attrup Camping

SKOVSGÅRD HOTEL S.M.B.A.

Hovedgaden 26, Skovsgård, 9460 Brovst
Bestyrelse med 7 medlemmer

RÅD & DÅD S.M.B.A.

Blushøj 4A, Attrup, 9460 Brovst
Bestyrelse med 7 medlemmer

HERUDOVER:

- "Torvekøbmanden" i Bonderup

BOFÆLLESSKABET POSTSTRÆDET 2

Poststrædet 2, Skovsgård, 9460 Brovst
Bestyrelse med 7 medlemmer

Bo- og fritidstilbud for ansatte på særlige vilkår på Skovsgård Hotel samt Råd & Dåd

SKOVSGÅRD/ATTRUP STU APS

Aggersundvej 24, Torslev, 9460 Brovst, bestyrelse med 5 medlemmer

Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse

SOCIALØKONOMI

Både Købmandsgården, Skovsgård Hotel og Råd & Dåd er socialøkonomiske virksomheder. Den måde man arbejder praktisk med socialøkonomi i Skovsgård, er baseret på følgende overordnede formål:

At tilbyde udviklingshæmmede – og andre – som ikke kan klare kravene på det almindelige arbejdsmarked, et meningsfyldt liv baseret på følgende grundtanker:

- Der skal være balance mellem det **sociale hensyn** og en **praktisk produktion**, der tager udgangspunkt i lokalsamfundet samt evt. det offentlige behov
- Den **lokale forankring** er af afgørende betydning for at kunne skabe et meningsfyldt liv for den enkelte, samt sikring af bæredygtighed af Skovsgård-modellen generelt
- Der arbejdes ud fra en **helhedstanke**, dvs. at man bor og arbejder i samme lokale område for at skabe helhed i tilværelsen for det enkelte menneske
- Der er tale om **offentlig uafhængighed**, men stor grad af samarbejde med det offentlige
- Eventuelt **overskud geninvesteres** i virksomhederne

ET LOKALT FORANKRET LIV

De virksomheder som udgør Skovsgård-modellen, støtter op om – og opfordrer til, at beboere/ansatte på særlige vilkår deltager aktivt i og bidrager til lokalsamfundet. Eksempelvis ved at give en hjælpende hånd til arrangementer afholdt af lokale foreninger – såsom den årlige Beerfest, Børnenes Dag, julearrangement på hotellet mv.

YDERLIGERE INFORMATION

Hvis du vil vide mere om vores arbejde med socialøkonomi på "Skovsgårdsk", så er du velkommen til at kontakte os. Sammen med denne folder er der udarbejdet en rapport som beskriver Skovsgård-modellen. Både folder og rapport findes i elektronisk samt en trykt version og kan rekvireres ved henvendelse.

Købmandsgården,

Prinsensgade 14, Skovsgård, 9460 Brovst, tlf. 30 95 92 71, info@attrupcamping.dk, majbritt.stkmg@nordfiber.dk, www.stiftelsenkøbmandsgaarden.dk, Jan eller Majbritt Degrauwe

Skovsgård Hotel,

Hovedgaden 26, Skovsgård, 9460 Brovst, tlf. 98 23 04 00, skovsgaardhotel@mail.dk, www.skovsgaardhotel.dk, Erik Klit Christensen

Råd & Dåd,

Blushøj 4A, Attrup, 9460 Brovst, tlf. 20 72 22 23, rasmus@raadadaad.dk, www.raadadaad.dk, Rasmus Højen

Mennesker • Debat • Skovsgård • Behov • Mening • Værdifuld • Dialog • Lokalsamfund • Integration • Handicap • Lokalbefolkning • STU • Formidling • Forankring • Normal • Gavn • Idé • Bofællesskaber • Landdistriktspolitik • Socialøkonomi • Hotel • Købmandsgården • Anerkendelse • Inklusion • Opbakning • Unik • Råd & Dåd • Ligeværd • Poststrædet • Skovsgård-modellen

SKOVSGÅRD MODELLEN

TRE FORSKELLIGE SOCIALØKONOMISKE VIRKELIGHEDER MED FÆLLES BAGGRUND

KORT FORTALT
Købmandsgården
Skovsgård Hotel
Råd & Dåd

Grafisk tilrettelæggelse: Glad Design
Tryk: Eks-Skolens Trykkeri ApS
Tak for lån af fotos til Skovsgård Hotel, Købmandsgården, Råd & Dåd samt Kim Erik Bruhn